
NATURVÄRDE SINVENTERING

GÖTENE BIOGAS

NVI projektområde biogas, Götene

UPPDRAGSNUMMER 15006110

2020-10-27

SWECO ENVIRONMENT

JOHAN STORCK

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning	3
2.1	Bakgrund till projektet	3
2.2	Uppdragets omfattning	4
2.3	Avgränsningar	4
3	Metod	5
3.1	Metodbeskrivning	5
3.2	Metodval i det här uppdraget	5
3.3	Tidpunkt och ansvarig personal	6
3.4	Definition av naturvårdsarter	6
4	Kända naturvärden	6
5	Resultat	6
5.1	Inventeringsområdet	6
5.2	Naturvärdesobjekt	8
5.3	Generellt biotopskydd	10
5.4	Värdeelement	11
6	Naturvårdsarter	13
6.1	Tidigare fynd.	13
6.2	Fynd från fältinventeringen	13
6.2.1	Fåglar	13
6.2.2	Groddjur	14
7	Samlad bedömning	14
8	Källor	14
	Kartbilaga	16

1 Sammanfattning

Syftet med naturvärdesinventeringen är att identifiera och avgränsa de geografiska områden som är av positiv betydelse för biologisk mångfald inom ett avgränsat område. I det här fallet ett cirka 10 ha stort område strax norr om Västerbyverket norr om Götene.

Till grund för arbetet ligger SIS-standard för naturvärdesinventeringar.

Landskapet runt det inventerade området består omväxlande av skogs- och jordbruksmark med både öppna och mer slutna områden. Inventeringsområdet består till största del av grandominerad produktionsskog där största delen ligger på fuktig mark som är genomkorsad av grunda diken.

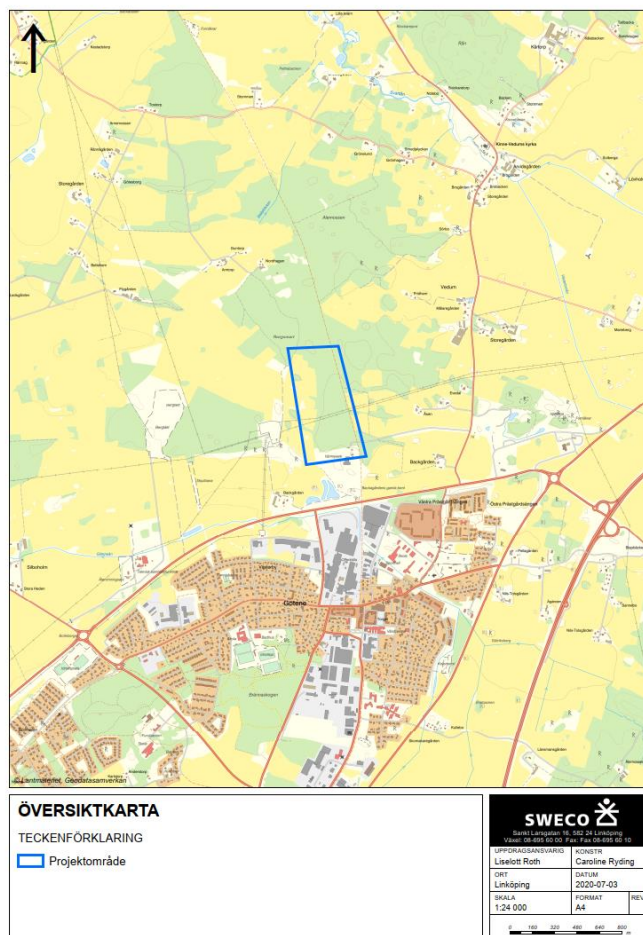
Vid fältinventeringen avgränsades 2 naturvärdesobjekt som bedömdes hålla naturvärdesklass 4, visst naturvärde och utöver detta identifierades 1 område som omfattas av generellt biotopskydd där det var frågan om dike i åkermark. Slutligen identifierades 3 värdeelement i form av värdefulla träd.

2 Inledning

2.1 Bakgrund till projektet

Gasum AB har för avsikt att uppföra en ny biogasanläggning norr om Västerbyverket i Götene kommun (se karta 1), kartan finns även i kartbilagan. Här planerar man att producera flytande biogas (LBG) och biogödsel, främst från biologiskt nedbrytbara restprodukter från det lokala lantbruket.

I samband med miljöprövning av Götene biogasanläggning framkom under samråd med Länsstyrelsen att området runt den tänkta platsen ska inventeras. Resultaten från inventeringen kommer att användas i det fortsatta arbetet med MKB- och detaljplanläggning av fastigheten.

Karta 1. Översiktskarta

2.2 Uppdragets omfattning

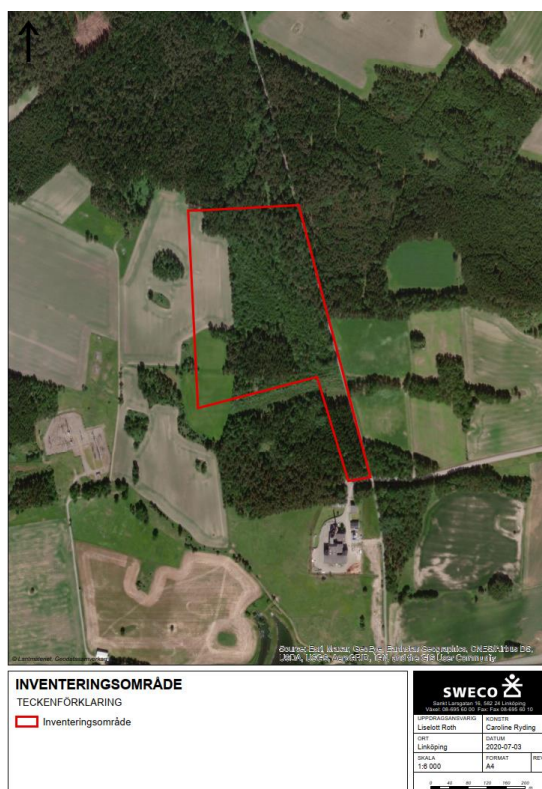
Uppdraget omfattar en översiktlig naturvärdesinventering av området i skogen norr om värmeverket Västerbyverket, norr om kraftledningarna. Området runt den planerade anslutande vägen från Västerbyverket ska också inventeras.

Målet med utredningen är att sammanställa kunskap om områdets naturvärden, fågelförekomst samt eventuell förekomst av groddjur, med särskilt fokus på arter som är skyddade enligt 4 § i artskyddsförordningen.

2.3 Avgränsningar

Inventeringsområdet är cirka 10 ha stort och ligger strax norr om värmeverket i Götene (se karta 2). Kartan finns även i kartbilagan.

Naturvärdesinventeringen omfattar samtliga naturmiljöer i inventeringsområdet och består av en översiktlig naturinventering inklusive fågelinventering med tillägg av en bedömning av områdets lämplighet för groddjur.

Karta 2. Översikt över det inventerade området

3 Metod

3.1 Metodbeskrivning

Naturvärdesinventeringen genomfördes enligt svensk standard för naturvärdesinventering (SS199000:2014) "Naturvärdesbedömning avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning" med tillhörande teknisk rapport (SIS-TR 199001:2014).

I metoden beskrivs de olika naturvärdesklasserna, se Tabell 1.

Tabell 1. Naturvärdesklassning enligt svensk standard.

Naturvärdesklass	Definition	Beskrivning
Naturvärdesklass 1	Högsta naturvärde	Störst positiv betydelse för biologisk mångfald
Naturvärdesklass 2	Högt naturvärde	Stor positiv betydelse för biologisk mångfald
Naturvärdesklass 3	Påtagligt naturvärde	Påtaglig betydelse för biologisk mångfald
Naturvärdesklass 4	Visst naturvärde	Viss positiv betydelse för biologisk mångfald

Bedömningarna grundar sig på slutsatser från fältbesök och annan tillgänglig kunskap om området. Artportalen, Trädportalen, Jordbruksverket, Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen. I Artportalen söktes observationer av naturvårdsarter i inventeringsområdet under de senaste 15 åren

3.2 Metodval i det här uppdraget

Inventeringen gjordes med ambitionsnivån *NVI på fältnivå medel* med tilläggen *naturvärdesklass 4, generellt biotopskydd, detaljerad redovisning av artförekomst* och *värdeelement*. Ambitionsnivån *medel* innebär att naturvärdesobjekt som är minst 0,1 ha stora och linjeformade objekt som är minst 50 m långa och 0,5 m breda har eftersökts.

Värdeelement som inventerades inkluderar småvatten, värdefulla träd, stora block, samlingar av block, hållmarker, bergsvägggar och fuktsänkor. I värdefulla träd inräknades träd som är betydligt grövre än övriga träd i omgivningar, hålträd, hamlade träd och solitärträd i öppen åkermark.

3.3 Tidpunkt och ansvarig personal

Fältinventeringen genomfördes den 11 maj 2020 av Johan Storck, Sweco som även har varit huvudansvarig för rapporten. Ansvarig för interngranskning av rapporten hos Sweco är Caroline Ryding.

3.4 Definition av naturvårdsarter

Naturvårdsarter omfattar juridiskt skyddade arter, typiska arter, rödlistade arter, ansvarsarter och signalarter. Typiska arter är arter vars förekomst indikerar så kallad gynnsam bevarandestatus hos aktuell naturtyp enligt EU:s art- och habitatdirektiv.

Alla vilda fåglar ingår i EU:s art- och habitatdirektiv. Prioriterade fågelarter inräknades som naturvårdsarter i denna inventering. Begreppet prioriterade fågelarter beskrivs i handbok för artskyddsförordningen (Naturvårdsverket 2009).

I rapporten anges rödlistade arter tillsammans med en förkortning av sin rödlistekategori. Se Tabell 2 för sammanställning av rödlistans kategorier samt deras förkortningar.

Tabell 2. Rödlistans kategorier. De arter som uppfyller kraven för någon av nedanstående kategorier benämns som rödlistade. Arterna i kategorierna CR, EN samt VU benämns även som hotade.

Förkortning	Kategori
EX	Utdöd
RE	Nationellt utdöd
CR	Akut hotad
EN	Starkt hotad
VU	Sårbar
NT	Nära hotad

4 Kända naturvärden

Inga kända naturvärden finns inom det undersökta området och det finns heller inga skyddade områden som exempelvis naturreservat. Det har inte heller rapporterats några naturvårdsarter i eller i direkt anslutning till området.

5 Resultat

5.1 Inventeringsområdet

Landskapet runt det inventerade området består omväxlande av skogs- och jordbruksmark med både öppna och mer slutna områden.

Inventeringsområdet består till största del av grandominerad, klen produktionsskog med visst inslag av björk. Största delen ligger på fuktig mark som är genomkorsad av grunda diken som vid inventeringstillfället var till största delen uttorkade (se bild 1).

Bild 1. Representativ bild av den klenare produktionsskogen.

I nordöstra delen av det inventerade området ligger ett mindre hygge.

I sydväst är trädskiktet något äldre och här finns det även ett inslag av något äldre tallar. Här finns även ett mindre gräsbevuxet område i kanten på åkern där det står några ekar tillsammans med asp och tall.

I området närmast värmeverket där den planerade vägen finns ett antal medelgrova tallar som står i kanten innan granskogen tar vid.

5.2 Naturvärdesobjekt

I det inventerade området identifierades 2 naturvärdesobjekt enligt Tabell 3 nedan. Naturvärdesobjekten redovisas i karta 3 i Kartbilagan.

Tabell 3. Resultatet av fältinventeringen. Antalet identifierade naturvärdesobjekt i inventeringsområdet.

Naturvärdesklass	Antal naturvärdesobjekt
1 – Högsta naturvärde Av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå.	-
2 – Høgt naturvärde Av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå.	-
3 – Påtagligt naturvärde Av särskild betydelse att den totala arealen av dessa områden bibehålls eller blir större samt att deras ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras.	-
4 – Visst naturvärde Av betydelse att den totala arealen av dessa områden bibehålls eller blir större samt att deras ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras.	2

Naturvärdesobjekt 1.

Objektet ligger på västra sidan av det undersökta området och gränsar till intilliggande åkermark. Trädskiktet är gles och solinstrålning sker stor del av dagen. Här finns några äldre tallar tillsammans med några ekar samt en del asp. Gräsmarken är mestadels frisk med inslag av torrare partier och i fältskiktet finns vitsippa och gullviva (se bild 2).

Området bedöms ha visst naturvärde (klass 4) tack vare solinstrålningen och det varierade trädskiktet tillsammans med den förekommande gräsmarken.

Bild 2. Ett öppnare solbelyst område med tall och ek i ett varierat trädskikt.

Naturvärdesobjekt 2.

Objektet ligger i sydvästra delen av det undersökta området och gränsar till intilliggande åkermark. Här finns ett bestånd med medelålders tallar med stamdiameter mellan 50 till 65 cm. Tallarna är rakstammade men börjar att breda ut sig i kronorna, de har idag inga högre naturvärden men de har framför allt ett framtidsvärde. Här finns även enstaka aspar med spår av födosök från hackspettar. Gräsmarken är torr och i fältskiktet växer vitsippa (se bild 3). I områdets västra del ligger en hög med några enstaka, nyupplagda, stenar från årets arbete med åkermarken runtomkring. I och med stenarna är nyupplagda så räknas det inte som ett odlingsröse och omfattas därför inte av reglerna för generellt biotopskydd.

Området bedöms ha visst naturvärde (klass 4) tack vare förekomsten av de medelålders tallarna tillsammans med förekomsten av asp.

Bild 3. Ett område med medelålders tallar samt inslag av aspar med spår av födosök från hackspett.

Resten av inventeringsområdet, som inte avgränsades som naturvärdesobjekt, utgörs till största del av produktionsskog med liten variation. Dessa områden är starkt påverkade av skogsbruket och bedömdes hålla lågt naturvärde.

5.3 Generellt biotopskydd

Ett område som omfattas av generellt biotopskydd identifierades inom inventeringsområdet och det var frågan om dike i åkermark. Området redovisas i karta 3 i kartbilagan.

Biotopskyddsområde 1

Objektet består av ett längre dike mestadels i kanten av åkermarken (se bild 4).

Bild 4. Biotopskyddat dike i åkermark.

5.4 Värdeelement

Inom inventeringsområdet noterades 3 värdeelement i form av värdefulla träd.

Dessa objekt redovisas i karta 3 i kartbilagan.

Värdeelement objekt 1.

Objektet består av några medelålders tallar med stamdiameter mellan 50 till 60 cm (se bild 6).

Värdeelement objekt 2.

Objektet består av en flerstammig sälg med spår av födosök tillsammans med två aspar som står i kanten av den befintliga gång/cykelvägen (se bild 7, närmast i bild).

Värdeelement objekt 3.

Objektet består av två aspar med spår av födosök samt bohål som står i kanten av den befintliga gång/cykelvägen (se bild 7, skymtar längre upp i bild).

Bild 6. Medelålders tallar i området ner mot asfaltsvägen vid Västerbyverket

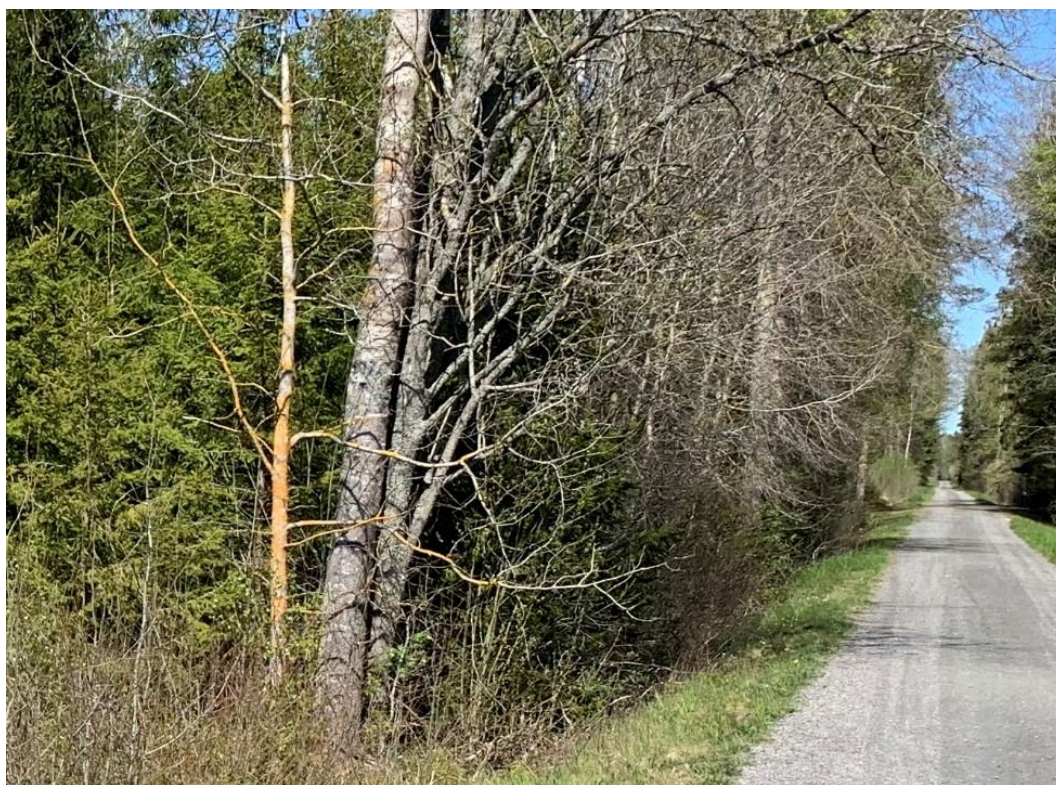

Bild 7. Närmast i bild den flerstammiga sälgen tillsammans med aspar. Längre upp i bild skymtar de två asparna med spår av födosök från hackspett.

6 Naturvårdsarter

6.1 Tidigare fynd.

Inga naturvårdsarter finns tidigare inrapporterat inom det undersökta området.

6.2 Fynd från fältinventeringen

6.2.1 Fåglar

I samband med naturvärdesinventeringen gjordes en fågelinventering. I den undersökta skogsmarken, gjordes enstaka observationer av i landskapet vanliga arter som talgoxe, kungsfågel, blåmes, nötväcka, bofink, rödhake, koltrast och björktrast. Med tanke på att området mestadels består av tät produktionsskog med mestadels kläna träd är det vad man kan förvänta sig att finna där.

I jordbrukslandskapet runt omkring observerades korp, sånglärka, hussvala^{VU}, gulspurv^{NT}, taltrast, koltrast, gransångare, trädpiplärka samt större hackspett.

De skyddade arter som observerades var hussvala^{VU} och gulspurv^{NT}. Dessa arter är knutna till jordbrukslandskapet som ligger utanför den planerade exploateringen och bedöms inte påverkas av det planerade arbetet.

6.2.2 Groddjur

I samband med naturvärdesinventeringen eftersöktes även lämpliga biotoper för groddjur.

Området bedömdes inte ha några speciella biotoper som tyder på att det skulle kunna finnas förutsättningar för groddjur. De diken som finns i det undersökta skogsområdet håller förmodligen inte vatten under hela året utan torkar ut under sommaren, det fanns inte heller några spår efter exempelvis grodrom/yngel. Det finns inte heller några småvatten som skulle kunna vara lämpliga för exempelvis vattensalamander.

7 Samlad bedömning

Ett fåtal naturvärdesobjekt, ett område som omfattas av generellt biotopskydd och värdeelement identifierades i inventeringsområdet. Detta tyder på att området har liten betydelse för den biologiska mångfalden i landskapet som helhet. Grandominerad klenare produktionsskog har generellt låga naturvärden och de naturvärdesobjekt som identifierades finns i kanten av skogsområdet.

Inventeringsområdet är artfattigt och de värden som finns ligger i trädskiktet. Området bedöms inte heller att vara av särskilt värde för fågellivet eller för groddjur.

Sammantaget blir bedömningen att en exploatering av området inte kommer att påverka den biologiska mångfalden negativt.

8 Källor

Artfakta, <https://artfakta.se>

Artportalen, www.artportalen.se

Länsstyrelsens WebbGIS,

[https://ext-](https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=9ff5d99bf7a540d8b802113bd450249e)

[geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=9ff5d99bf7a540d8b802113bd450249e](https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=9ff5d99bf7a540d8b802113bd450249e)

Naturvårdsverket, 2009. Handbok för artskyddsförordningen, Del 1 – fridlysning och dispenser. Handbok 2009:2, utgåva 1.

Naturvårdsverkets Skyddad Natur, <http://skyddadnatur.naturvardsverket.se>

Skogsstyrelsens Skogens pärlor, <https://kartor.skogsstyrelsen.se/kartor>

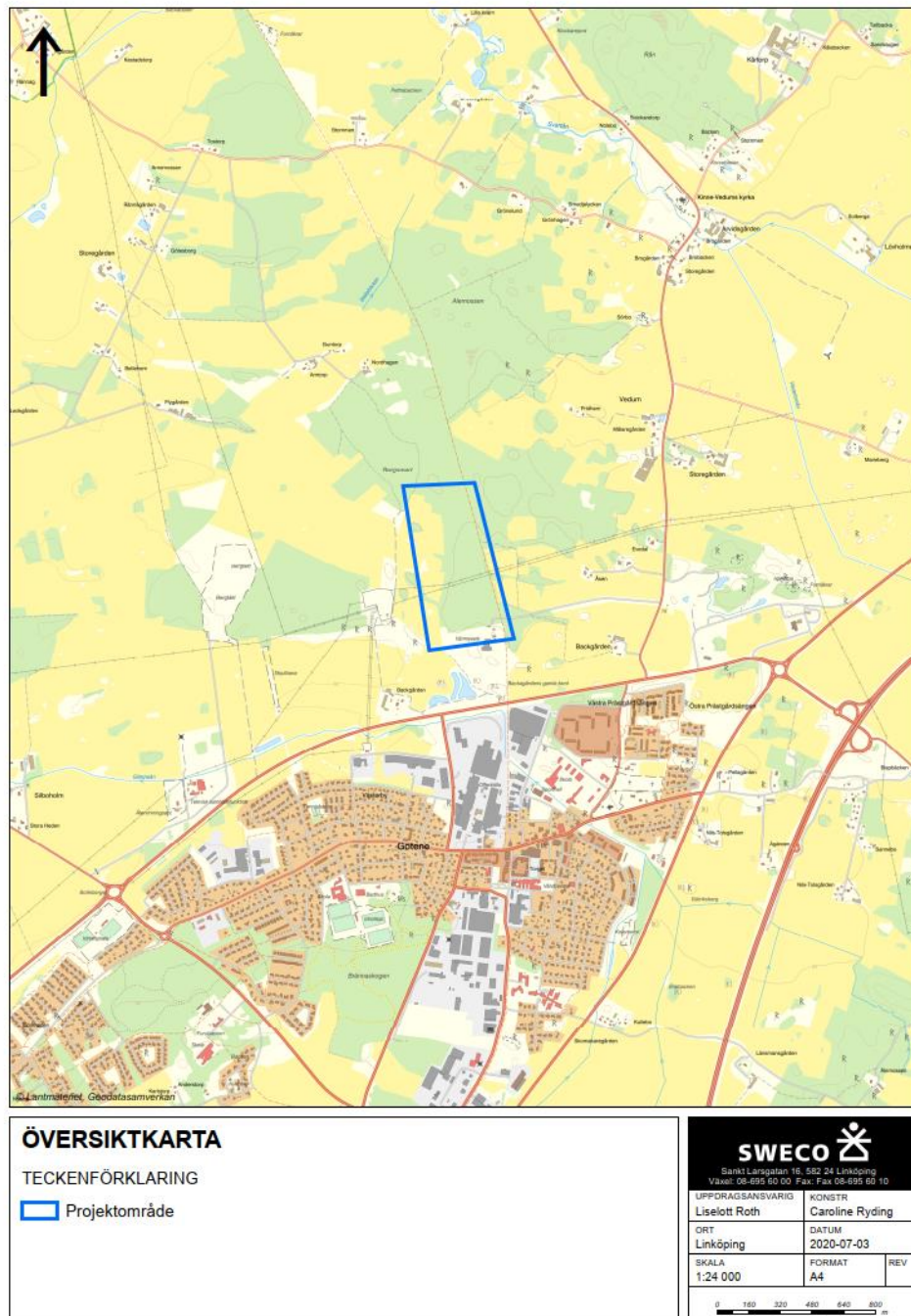
Swedish Standards Institute (SIS), 2014. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. SIS 2014, Stockholm. Svensk standard SS 199000:2014.

Swedish Standards Institute (SIS), 2014. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Komplement till SS 1990000. SIS 2014, Stockholm. Teknisk rapport SIS-TR 199001:2014.

Trädportalen, <https://tradportalen.se>

Kartbilaga

Karta 1. Översiktskarta

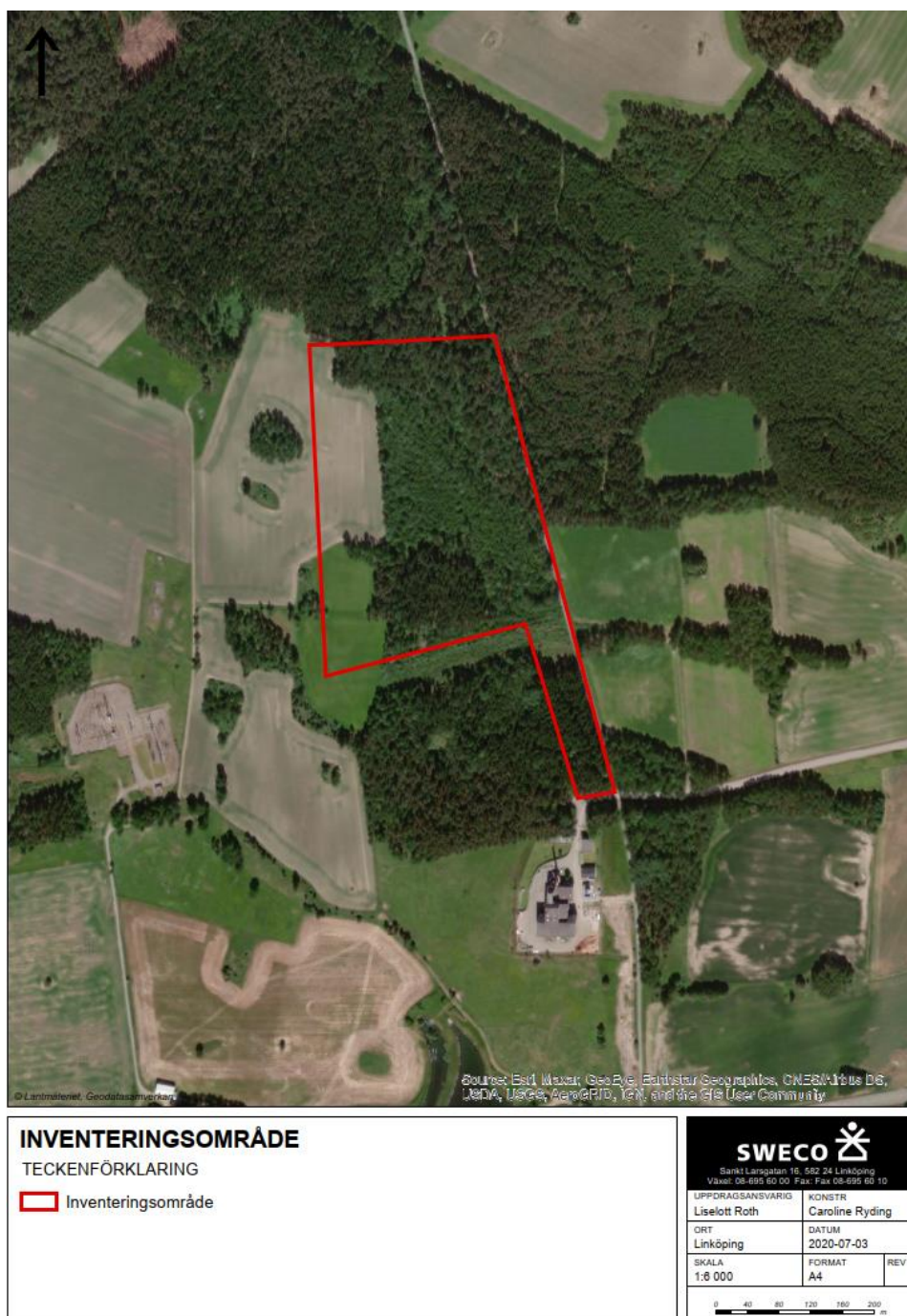

16(18)

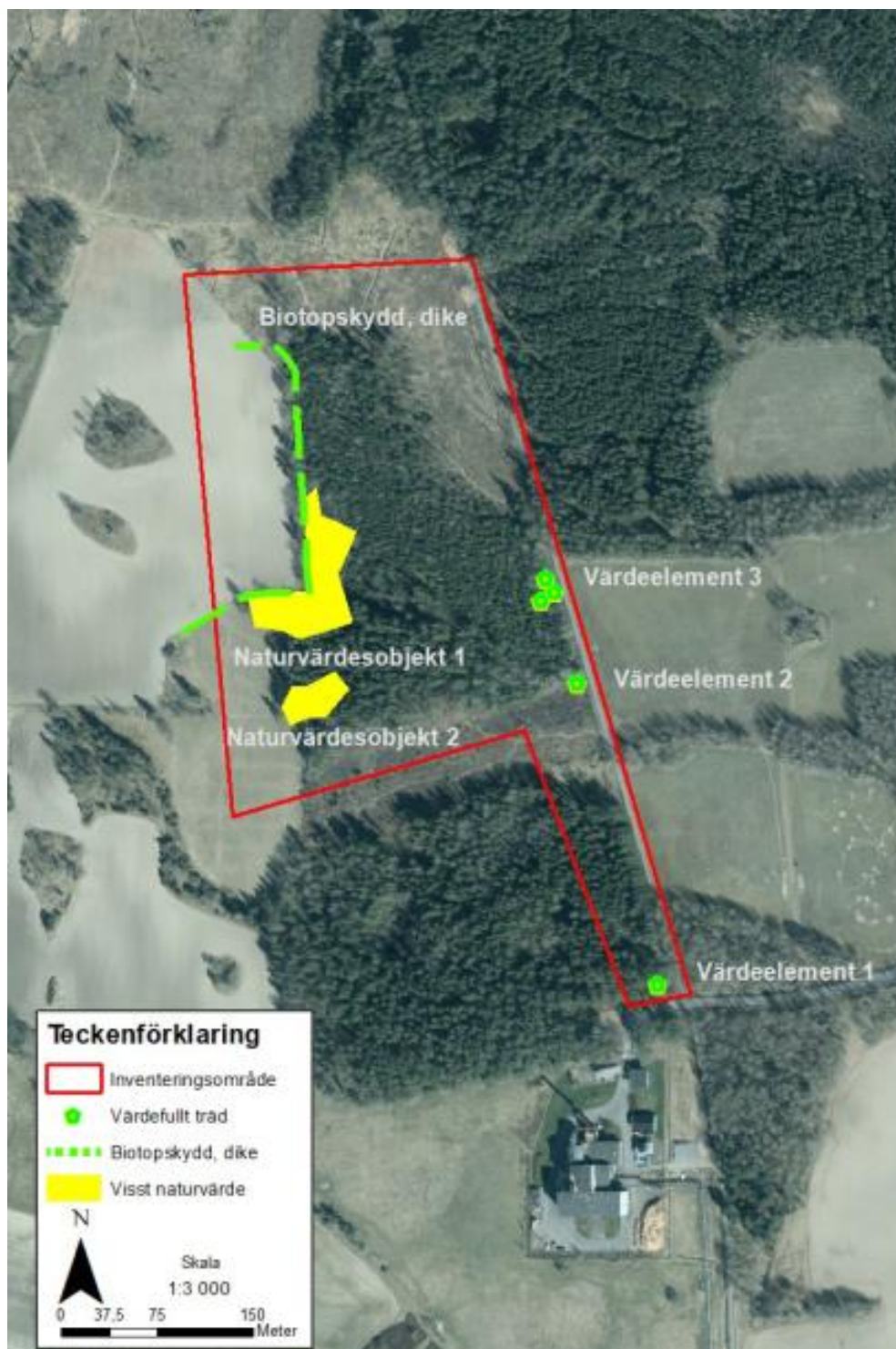
NATURVÄRDESINVENTERING
2020-10-27

NVI PROJEKTOMRÅDE BIOGAS, GÖTENE

Karta 2. Karta över inventeringsområdet

Karta 3. Naturvärden

18(18)

NATURVÄRDESINVENTERING
2020-10-27

NVI PROJEKTOMRÅDE BIOGAS, GÖTENE